

ΓΙΑ ΝΑ ΝΙΚΗΣΗ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

[Γεωργιανός θρύλος]

I
 Κιμέρ Γαρινγκζέλ (ο αρχάγγελος Μιχαήλ) είχε ιδρύσει ένα άπέραντο κράτος, στο όποιο βασιλευσε τώρα η τσαρίνα Μαγδάνα. Ο τσάρος είχε σκοτωθή πρό χρόνων στον πόλεμο, και της είχε αφήσει ορφανόν τόν μικρόν Ροστομέλ τόν μοναχογιό του.

Μιά μέρα ο τσάρεβιτς Ροστομέλ, ξαπλωμένος με ήδονη στη λαμπρή λιακάδα, ρώτησε τη μητέρα του :

—Πού εινε ο πατέρας μου ;
 —Πέθανε, παιδί μου...

—Θα ξαναγοργισί ;
 —Όχι, μικρό μου... "Όποιον σηµαδεύει ο θάνατος, τόν παίρνει μαζί του για πάντα... Μά μη µιλᾷς για τέτοια πράγματα, τώρα... Κίτταξε καλύτερα πώς κραιπνίζουν ή στέπες και πόσο λάμπει ο ήλιος !..

Χαϊδεύμένος και πανίσχυρος ο τσάρεβιτς, άγανάκτησε και ξεφώνισε :

—Τι εινε ο θάνατος µπροστά σε µένα !.. Μπορεί στο κράτος μου να κινή ήλι θέλει χωρίς να µε ρωτάη ;

—Ο Κιμέρ Γαρινγκζέλ τόν βοηθάει, παιδί μου, άποκράθηκε ή μητέρα του, και γι' αυτό ο θάνατος εινε δυνατώτερός σου !

Ο τσάρεβιτς Ροστομέλ ήταν σκληροκέφαλος σαν τόν πατέρα του τόν τσάρο. Άποχαριτέθηκε λουσόν τη διακριμένη μητέρα του κι έφυγε παρεισθός, πληγώνοντας νάβρη ένα μέρος στο άπέραντο βασιλείο του, στο όποιο να μη µπορή ο θάνατος να τόν εβρη.

II

Έννηά χρόνια περπατούσε διαρκώς ο Ροστομέλ, δίχως να βρῆσαι εκείνο ποθέθε. Στόν δέκατο στέπτα έρημη και ξερή, βρόθρηε μπρός σ' ένα γέριχο έλάφι γονατισμένο. Του έκαναν έντύπωσι τά πανήψηλα κέρατά του, και γι' αυτό, άφου του διηγήθηκε τόν σκοπό του ταξειδιού του, τó ρώτησε κατόπιν τη γνώμη του.

Και τό έλάφι ειπε :

— Εύλογημένος ο Αιµωρογός μας που µας στέλνει τόν θάνατο, άφου πρώτα µας χωρίζει άγων χρόνων ζωή... Πόνεσα πολύ στόν κόσμο, και περιμένει αντίποινα τώρα να λιτρωθώ άπ' τούς καίµούς του... Μά πρέπει πρώτα τά κέρατά μου να ψηλώσουν ίσοµε τά σύννεφα, και ύστερα θ' αναπαιθώ... Μείνε λοιπόν μαζί μου, και θα πεθάνης έπειτα άπό µένα...

Ο Ροστομέλ άρνήθηκε. Δεν ήταν λίσις αυτό, παρά µόνον μάλαµα προσωρινό. Ο Ροστομέλ ζητούσε την Άθανασία και µόνον αυτή, και γι' αυτό, άποχαριτέωντας τό γέριχο έλάφι, ξανάρχισε τήν περιπλάνησή του.

III

Δέν άρχισε να φτάση έτσι σε κάπνο πανήψηλο βουνό. Νεζρικη σιγαλιά βασιλευσε παντού, και ή θάνατος είχε σήσει, φαίνεται, εκεί τόν µαύρο του θρόνο. Στούς πρόποδας του πανήψηλου βουνού ένα θεώρατο και κατασκοπεύεινο βεβή πηγάδι, άνοιγε τό άπειρητικό του στόµο, και στην άκρη του καθισμένο ένα ήλιωαμένο κοράκι πετούσε με τη µύτη του μέσα στο πηγάδι µικρά χαλιβάκια.

Ο Ροστομέλ καλημέρισε τό κοράκι, και του διηγήθηκε τόν σκοπό του ταξειδιού του. Σκεπτικό τό κοράκι άποκράθηκε :

—Ποτέ μου δεν άκουσα να µιλούν για τό μέρος, στο όποιο να ήµη φτάνη ή εθερογενική δρεπανιά του θανάτου... Ωστόσο, µπορείς να ζήσης άκόµη πάλπολλα χρόνια αν µείνης μαζί μου... Δυστυχώς, τότε µόνον θα λιτρωθώ άπ' τά βάσανα της ψευτρας ζωής, όταν γεµίσω αυτό τό βαθύτατο πηγάδι με χαλιβάκια... Μά, καθώς βλέπεις, και ο βράχος άπ' τόν όποιο τά κόβω με τό ράµφος μου εινε σκληρός, και τό ράµφος μου τό ίδιο εινε γέριχο και φαγοµένο !

—Δέν εινε αυτό που ζητώ !.. µουµούρισε με νόνο ο Ροστομέλ. Και χλια χρόνια να ζήσω άκόµη, άραγα κι' άραχλα θα τά ζήσω, άφου σε κάθε χαλιβάκι που θα πετάς, θα νοιώθω και τόν θάνατο να µουχεται πλησιότερα...

Χαριτέωσε ύστερα θλιµµένος, κι' έφυγε. Και τό κοράκι τόν ξεπροβόδισε, χτυπώντας θλιβερά τά φτερά του...

Τό κοράκι τόν ξεπροβόδισε, χτυπώντας θλιβερά τά φτερά του...

IV

Περλάτησε άλλα δέκα χρόνια, ο Ροστομέλ. Έφτασε παιά στό σύνορα της γης, και ή δίχως σύνορα θάλασσα, άπλωνόταν µπροστά του τώρα. Καταµεσής στην ύγρη και θροσερή έπαφνειά της, ένα φως γαλάξιο και µυστηριώδες τόν γάµιζε με γοητεία και τόν τραβάγε άκατανίκητα.

Υπαντισμένος ο Ροστομέλ τρέχει σ' αυτό τό φως, πηδώντας έλαφρά έλάνο στις λευκές κορυφές τών κορυτών. Μά δέν ήταν φως εκείνο, αλλά µιά νεράιδα. Και δέν ελχεν όνομα αυτή ή νεράιδα, γιατί κανείς στόν κόσμο δέν θα µπορούσε ποτέ να τήν περιγράφη και να µιά δώσει τό χαρακτηριστικά της !

Σάν μέσα σε όνειρο ο Ροστομέλ, τραύλιζε :

—Έξάπαντος είσαι ή Λάµπη !.. Είσαι ή Ζωή !.. Είσαι ή Αιώνια νεότης !.. Έσένα άσφαλις ζητάω... Δέξου με... Κοπίασα πολύ να σε βρω !..

Κι' εκείνη τραγουδούσε άριονικά :

—Με βρήκες, επ' τέλους, θνητέ, που θα γίνης Άθάνατος στο μέλλον !.. "Ήσουν από χάρμα κι' ή Γη σε ζητούσε... Άκόµη σε ζητάει, γιατί της λείπεις, µά έχω τόν Όκεινο παλάτι κι' ή Γη θα λυούση στον βυθό του σαν νιβάδα χιονού στόν ήλιο, αν τολμήση να φτάση στο παλάτι μου αυτό !

Κι' ο Ροστομέλ ζεινε κοντά σ' αυτή τη Νεράιδα χλια χρόνια...

V

Μιά μέρα όστόσο της ειπε με ζορφή νοσταλγία :

—Φοτεινή μου Όμορφιά, µπορώ να σ' άρηθώ για λίγο καιρό ; Νά, έτσι σαν να πόνεσα µου φαίνεται τη μητέρα μου και τούς φίλους μου... τήν πατρίδα μου και τούς δικούς μου !

—Ενα χωριόγέλο άνθισε στα χείλη της Νεράιδας.

—Πήγαινε, θνητέ !.. του ειπε. Η Γη τραβεί άκατανίκητα τις χωματένες άταφείας... Έβεινες κοντά μου περισσότερο από χλια χρόνια, κι' όστόσο δέν χύθηκε άκόµη ούτε ένας κόσος άµμου άπ' τήν άτελειστη άµμουδιά της Αιωνότητος... Πήγαινε... Μά μη βαρυσκοπήσης, γιατί δέν θάβδωσ πειά ούτε ή σκέλη του σκελετού έκεινον που κάποτε αγάπησες !

Λύπαστος ο Ροστομέλ, αν κι' άνάλαφα µουδιασµένος από κάπνο θλιβερό προσάσθημα, πισθρηε άπ' τις φτεροδύες ενός όλόδεικου γλάρου και πάτησε παρειθής στη στεφιά...

Λαχταριόµένος τότε, άρχισε να διαβάνη γοργά πολιτείες και χωριά, δάση και βουνά. Τό χάρμα τόν έκαρζε βίαια, βλέποντας σ' αυτόν έναν αντίρρη κατά τών άπαραγοράτων νόµων του, κι' ή σάρκα του πονούσαν στην προσάσθηά του να λιτρωθόν άπ' τη φυλακή του δέµατος και να καταραληθούν στη Γη σάπης. Μά φαίνεται πως τόν προστάτευε άκόµη ή θελήσις της Νεράιδας κι' ο θνητός Ροστομέλ, άντιστεκόταν άκόµη στην έπακτική κωµηγή της Φθοράς, ή όποια ζητούσε να τόν άγκυαλίσει.

Έφτασε έτσι κάποτε στο πανήψηλο βουνό με τό τρίσδαθο πηγάδι, κι' ειδη τά μικροσκοπικά χαλιβά να τάχουν παιά γεµισα ός τά χείλη του, ενό άπ' τό γέριχο κοράκι δέν είχε µείνει ούτε ήχος. Τά ίδια και άπ' τό έλάφι, άπ' τό όποιο ζειναν µονάχα δυό σκεβρωµένα πανήψηλα κέρατα, σαν δυό άκατάλιτες στήλες, που άρχιζαν άπ' τη γη κι' έφθαναν στα σύννεφα.

Άλιγον χρόνων πορεία άκόµη, κι' ο Ροστομέλ, ζιπαινε επ' τέλους στο σύνορα του παληού του κράτους...

VI

Ελίμη κι' άγωνία άρχισε τώρα να βασανίη τόν εκδωµβο τσάρεβιτς. Έβλεπε βέβαια τά ίδια βουνά, τά ίδια ποτάµια και τις ίδιες λίµνες, µά όλα δσα ελχαν ψυχή φαίνόντουσαν άλλοιώτικα !

Οι άνθρωποι φορούσαν διαφορετικά ένδυµατα, μιλούσαν γλώσσα άκατανόητη, ζούσαν διαφορετικά, κι' οι τρόποι τους ελχαν άλλάξει. Τά παλιά χωριά κι' ή πόλις που ήξερε στο κράτος του ο Ροστομέλ, ήσαν ή περισσότερες σωφί από πέτρες, και πλάι στα µισοθαµένα από χάρμα έρεπία τους καινούργιες άλλόκοτες πολιτείες ελχαν ιδουθή.

Ζαλιόµένος όλότετα ο Ροστομέλ, έφθασε στην παλιά πρωτεύουσα του. Μάριμαρα τασασιµένα παντού, έρεψια νεκρά και µονηλισµένα, σκόνη, χάρµα, νεκρά, έρηµιά !

Με σφιγμένη πένθηµα τήν ψυχή του, κατάφερε να ξεχωρίση ή-

στερα από βρασιαντικές ανάζητήσεις το γνώριμο παλιό ανάκτορό του. Στο αντίκρουμά του διακρίνει ο Ροστομέλ, Ελδε για πρώτη φορά το φως του ήλιου εκεί μέσα, στους φωτεινούς μαρμαρένιους διαδρόμους του έσπειρε όταν ήταν μικρός, εκεί—νά! εκεί...—στον κήπον των συγκινήσεων ή μητέρα του στην άγκαλιά της, και πιο κάτω—έκει, στους σταίλους—τόν ανέβασε ο τσάρος ο πατέρας του επάνω στο ψηλό είνουσίμιο αλογό του!

Τίποτε από αυτά, τώρα... Τώρα παντού ή μούχλα των αιώνων, που διάβηκαν από εκεί πέρα!...

VII

Άχος πνοιή άπ' την πύρα τον ο Ροστομέλ, εϊδε άξαφνα κάποιον άλλόζοτο άνθρωπο να περπατά ήρω άνάμεσα στά χαλάσματα. Στεκόταν τότε-τότε, χάζιδε συνλόγησιμώς τά μακρινά και λευκά του γένεια, κάτι έγραφε σάν να γρατόδεσε σημειώσεις, κι έπειτα ξανάριζιζε τούς ρευθισμούς του...

Ο Ροστομέλ τόν πλησίωσε δευιά, και ψιθύρισε:

—Σεβάσιμ πατέρα, μήπως ξέρεις πού μένω τώρα ή τσαφίνα Μαγδάνα;. Είμαι ο τσάρεβιτς Ροστομέλ, ο μέλλον κυρίαρχος και αδέντης σου... Ομιάσα που άφησα μόλις πριν λίγα χρόνια την πρωτεύουσά μου και τούς ισθικούς μου, ψάχνοντας για την Άθινασία;..

Ο σεβάσιμος γεροντάκος τόν ζήτηζε κατάληπτος. Φαινόταν πως με μεγάλη δυσκολία ένοιωθε τά λόγια του Ροστομέλ, και για να τού άπαντήσει έβγαλε πρώτα άπ' την τσέπη του ένα παράξενο βιβλιόρακι. "Υστερα, ρίχνοντας μια ματιά σ' αυτό και μια ματιά στον Ροστομέλ, άρογυψιθύρισε:

—Ένε διαβάτη, μόλις μοσοκατάλαβα τά λόγια που μου ειπες... Ή γλώσσα που μιλάς εϊνε πανόχηη πειιά και μόνο σε μάμιαρα και πατύρους με δυσκολία τη διαβάζουμε... Άν κατάλαβα καλά, που μίλησες για κάποιον τσάρο Ροστομέλ και για κάποια τσαφίνα Μαγδάνα... Αύτά τά πρόσωπα άνωσ άνήκουν τώρα στο μακρινό παρελθόν... Τό κράτος τους γνώρισε από τότε άπειρους κατακτητάς, κι από τη λαμπρή εποχή τους μένουν τώρα αυτά τά χαλάσματα που βλέπεις!

Θαυμάστηκε ο Ροστομέλ. Στέναζε άπ' την ψυχή του, και έλες με παράτονο:

—Τί θέσι έχει ο άθάνατος άνθρωπος, άνάμεσα στους θνητούς;. Μισός αιώνας μονάχα να περάση—σταλαγματιά στους άγεανούς του Χρόνου— γίνεται ξένος άνάμεσα στους ξένους!. Κανένας δέν τόν νοιάζει, καμιά στοργή δέν τόν θερμαίνει, κι ή πύρα της άνασινέσεως τών δικών του ποδών, δέν γλυκάνεται ποτέ μέσα στη γενική άδιαφορία που τόν τριγυρίζει... Καλύτερα. Θεέ μου, να πεθάνω... Άδωσε μου, Κύριε, την ποιητή άνάπαια, βαθειά στο χόμα!

Κι άμέσως ο τσάρεβιτς Ροστομέλ σκόρπισε στον άέρα, σε μια φούχτα σόζνης!.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Πρώ δύο έτών άπέθανε στο Κλαοξέμπορογκ της Ρουμανίας ένας έργοστασιάρχης ύποδημάτων, όνοματι Μπέλα Χρήστοβιτς, κι άφησε περιουσία εκατόν εκατομμυρίων λέι.

Ο Χρήστοβιτς, που από άπλός κι άμόρφωτος παπιοστής κατόρθωσε να κλέψει τόσα εκατομμύρια, είχε πάντα μια κι τά μαθηματικά και επί πολλά χρόνια βασανίζονταν για να λύση τό πρόβλημα πρόβλημα του τετραγωνισμού του κύκλου.

Μέ τη διαδίκη του άφησε μόνο τά 20 εκατομμύρια στο γιό του και τ' άλλα 80 εκατομμύρια λέι τ' άφησε για να βραβευθή όποιος λύσει τό πρόβλημα του τετραγωνισμού του κύκλου, άν δέ μετά παρέλθουν 100 έτών δέν λύσει κανείς τό πρόβλημα αυτό, τότε ή περιουσία θά περιέλθη στους άπογόνους του.

Ο γιός του Χρήστοβιτς προσέβαλεν ένοπίων τών ρουμανικών δικαστηρίων τη διαδίκη του πατέρα του, ισχυριζόμενος ότι εϊνε άνόγητη, γιατί τετραγωνισμός του κύκλου δέν εϊνε δυνατός.

Τά δικαστήρια όμως άπέρριψαν την άγωγή του γιού κι έβγαλαν άπόφασι ότι κανείς δέν μπορεί από τώρα να ξέρη άν μέσα σ' εκατό χρόνια δέν λυθή και τό πρόβλημα του τετραγωνισμού του κύκλου, ύπως ελίθθηκαν τόσα προβλήματα ως τώρα, που παλαιότερα ένομιζοντο άνόγητα.

Άδίσλο λοιπόν για όσους καταγίνονται να τετραγωνίσουν τόν κύκλο, Όγδόντα εκατομμύρια λέι εϊν' αυτά!

ΜΙΑ ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΣΙΝΕΜΑ

ΜΑΙΗ ΓΟΥΕΣΤ

Ή άρκα και σκανδαλώδης γεροντοκόρη. Ή φουλαίκα που κάτάρησε τη μόδα της ισχνότητας. Ή πιό δημοφιλής στην Άμερικη πρωταγωνίστρια της εθνης. Ή συγγραφική φιλοδοξίες της. Ή ζωή της, ή συνήθειές της, ή ιδιοτροπίες της, κλπ.

Τό όνομα της Μαΐη Γουέστ, του κινηματογραφικού άστέρους, που μεσουργεί αυτή τη στιγμή στην Άμερικη, εϊνε συνδεδεμένο με την καταρρήσι της μόδας της ισχνότητας. Ένώ δηλαδή ή άλλες βεντέτες ξεθεωνόντουσαν στη γυμναστική κι έμεναν ηστικτές για να λιγγέψουν, ή Μαΐη Γουέστ, παχουλιά με... πελαίθισι, παρουσιάστηκε πέρσι σ' ένα φιλμ ως «Λαϊδή Λού», χωρίς να κρύψη καθόλου τις καμπύλες της. Άπεναντίας, μάλιστα, σάν να τόβυαλε πείσμα να πάη κόντρα στη μόδα, περιηγαίνονταν για την είσομια της. Και με την άμορφιά της αυτή, τη φυσιογνωμία κι όλη την ξενητοκιομένη και κακαλιάρηχη, όπως τών άλλων, ξεπερβέλιανε τό άμερικανών κοινό, τό κατέκτησε και τού έπέβαλε τη λατρεία και την προτίμησι της σωστής γυνάκας, της γυνάκας με όλες τις καμπύλες που την έπρόκεισαν ή φείσι. Άπό τότε τό ιδανικό της γυναικείας άμορφιάς άλλαξε. "Όχι πειά γυναικεία—σινιδές και στέγες μαλιάρου. "Όχι άγοροφόριστα. "Όχι ηστικτές.

Ή άνάδειξις της Μαΐη Γουέστ ήταν ραγδαία. Δέν έχει δυό χρόνα άόμα που έντελειοτάρησε στο Χόλλυγουντ και σήμερα εϊνε ή πιό περιζήτητη από τις κινηματογραφικές έταρξίες βεντέττα.

Άλλ' άν στον κινηματογράφο εϊνε άόμα νέα ή Γουέστ, ή καλλιτεχνική της σταδιοδρομία εϊνε άρκετά μακρά και ή ήλικία της έταρξίας της προφήτη νεύτη.

Ή Μαΐη Γουέστ γεννήθηκε στο Μπρούκλιν της Νέας Ύόρκης άπ' πατέρα Άμερικανό και μητέρα Ραλλίδα. Ο πατέρας της Τζακ Γουέστ, πρωταθλητής έλαφρών βαρών, πρό σαράντα χρόνων. Ή ήσυχος τώρα σ' ένα άρχαίτημά του, κοντά στη Νέα Ύόρκη. Κατέβαλε κάθε προσπάθεια για να έμποδίση την κόρη του ν' άνεθι στη σκηή. Μά όταν εϊδε πως έκείνη έπέμενε... έμψιψε τας χείρας του και τώρα εισπράττει κάθε μήνα τό τεσσάρα του, τό όποιο τού στέλνει τό «ερόδοτόν τό άπολοιδές», ή κόρη του δηλαδή.

Ή Μαΐη έπηρεσάστηκε μικρή υόρφωσι πριν άνεθι στο θέατρο. Ως ήθοποιός επί έξη χρόνια περιπλανήθηκε σ' όλες τις έπαρχίες, κι ένα πλανόδιο θίασο. Κι όταν έγίρησι στη Νέα Ύόρκη, προσελήφθη ως πρωταγωνίστρια σ' ένα μικρό θεατρώα, μα δέν είχε μεγάλη έπιτυχία και άναγκάστηκε να γυρίση άλλα χρόνια στα μικρά θεάτρα τών έπαρχιών.

Όταν ξαναγύρισε για δεύτερη φορά στη Νέα Ύόρκη, έφανε στη βαλίτσα της και τά χειρόγραφα ενός θεατρικού έργου, «Τό φύλον», που κανείς δέν τό δεχότανε.

Ή Μαΐη όμως δέν έχασε τό θάρρος της, ούτε παράτησε τις φιλοδοξίες της. Και με χίλιες δυό προσπάθειες, ζατανιόντας μίρια έμπίδια, καθόρθωσε να άνεβάση στη σκηή τό έργο της αυτό και να παή ή ίδια τόν πρώτο φόλο. Τότε άμέσως άνοιξε ή τύχη της. Τό έργο της έθεωρήθηκε από τη λογοκρισία έμπλήρημο, οι κριτικοί τό εξαρατήρησαν άσπινο, αλλά τό κοινό τό βρήκε πικάντικο και χαριτωμένο. Άρχισε μεγάλη συζήτηση. Έπενέβησαν άί άρχιά, έπακολούθησε δίκη... δηλαδή ρεζιλία και ή Μαΐη έγινε ενδοξη, τό δέ έργο της παίζότανε επί δυό χρόνια διαρκώς.

Κατόπιν έγραψε δεύτερο θεατρικό έργο, τό «Ντάιμοντ Άιλ», τού όποιου ή παρτίστασις ύπέρθεσεν ένας από τούς μεγαλειότερους θιαυίθους, που άναφέρουν τά θεατρικά χρονικά της Άμερικής.

Ή Μαΐη ήταν πειά θεατρική συγγραφέας της μόδας. Δισμότης. Και έπος όλες ή δισμότητες της Άμερικής, την άνοιξε, τού 1932 έπηρεσά στο Χόλλυγουντ, όπου, μετά πολλές άνάζητησεις, προσελήφθη να παή σε κάποιο φιλμ. Ή έπιτυχία της ήταν κεραυνόβόλος.

Μ' όλους όμως τούς θιαυίθους της, ή Μαΐη Γουέστ δέν έχασε την απλότητά της. Δέν έχει πολιτελή μέγαρα και άυτόκινητα, όπως ή άλλες άστάρ. Κάθετα με νοιά σ' ένα είνουσίμιο διαμέρισμα στο Χόλλυγουντ. Εϊνε ή πιό πολυάσχολη βεντέττα και έχει τούς περισσότερους θιαυιστάς. Μά μόλις τελειώσει τις δουλειές της, άπαρόνει την πόρτα της, ξεκρεμάει τό άκουστικό του τηλεφώνου της, ώστε να μην την ένοχλήση κανείς και συγγράφει. Ή φιλοδοξία της σφραγεται πιο πολύ προς τη θεατρική λογοτεχνία, παρά προς τόν κινηματογράφο, στο στερέωμα του όποιου εν τούτοις μεσοργανεί τό άστορο της αυτή τη στιγμή.

Παντρεμένη δέν εϊνε, ούτε και τάχει σκοπό να παντρευτή. Ούτε άγατάει κανένα. Μια φορά, λέει, άγάτησε στη ζωή της και δέν την ξαναπαθαίνει πειά!.

